

Životaschopnost mláďat labutí velkých (*Cygnus olor*)

The survival of young Mute Swans (*Cygnus olor*) without parents

Dagmar Vávrová

Hornírova 1241, 263 01 Dobříš

Mnohaletým pozorováním labutí velkých (*Cygnus olor*) jsem měla možnost trochu poznat způsob jejich života. Proto také odpovídám na článek ve Zprávách ČSO 41 (Tichý 1995) "Mohou přežít mláďata labutí velkých (*Cygnus olor*) bez rodičovského páru?"

Sledovala jsem pár labutí velkých (samec označený kroužkem L 12 067, samice označená kroužkem L 12 068), který v roce 1991 hnízdil na Zámeckém rybníku v Heřmanově Městci na Chrudimsku. Na jaře roku 1992 zahnízdil týž pár opět v Heřm. Městci, ale na rybníku Veselka, vzdáleném od Zámeckého cca 250 m; Zámecký rybník byl obsazen jiným labutím párem. Oba labutí páry vyhnízily takřka současně kolem dvacátého května toho roku, s počtem sedm a šest mláďat.

Rodičovský pár (L 12 067 a L 12 068) za týden po vyvedení mláďat s nimi přešel na Zámecký rybník a po urputném boji s druhým rodičovským párem se mu podařilo Zámecký rybník i s mláďaty obsadit. Nutno podotknout, že nevhodný zásah člověka ve snaze pomoci situaci zhoršil a zkomplikoval natolik, že labutí pár hnízdící na Zámeckém rybníku svá mláďata i rybník opustil. Z jejich šesti mláďat zůstala naživu čtyři a byla přemístěna na sousední rybník Veselku, kde zůstala trvale sama až do vzletnosti. Jejich rodiče se v tom roce už nevrátili. Nepřítomnost rodičů se projevila zpomalením počátečního vývinu, ale mláďata se dožila vzletnosti, po jejímž dosažení dvě z nich sledovanou lokalitu opustila natrvalo a dvě přeletěla na Zámecký rybník (své rodiště), který pak opustila v listopadu 1992.

Není to jediný případ, který jsem měla možnost poznat, kdy osiřelá labutí mláďata přežila. V uvedeném případě však byla opuštěna krátce po narození a přesto se dokázala o sebe postarat a přežít. Labutí samice, matka opuštěných mláďat, byla krátce před tím kroužkována L 10 984. Následující tři roky se do Heřmanova Městce vracela se svým partnerem hnízdit, ale vždy mimo Zámecký rybník. Až v roce 1995 tam labuť úspěšně vyvedly pět mláďat.

S u m m a r y

TICHÝ (1995) discussed the possibility of survival of young Mute Swan (*Cygnus olor*) without parents. The breeding site of Mute Swan on two fishponds in Heřmanův Městec town (Chrudim district, East Bohemia) was investigated in 1992.

Two pairs of Mute Swans bred on different fishponds. Parents of one pair came with their young brood to the larger of both fishponds where the second pair was breeding. Afterwards, the coming pair flushed the original pair which left their brood and the whole studied area. Four young from the originally six young of the abandoned brood survived without parents on a neighbouring fishpond which they left as fledglings.

Literatura

TICHÝ H. 1995: Mohou přežít mláďata labutí velkých bez rodičovského páru? *Zprávy ČSO* 41: 14.